

S -CDT (4101)

Indikaatiot Desialotransferriini (S -CDT) on alkoholin suurkulutuksen merkkiaine. Sen pitoisuus seerumissa nousee, kun alkoholin käyttö on runsasta ja jatkuvaa. Seerumin rautaa kuljettava proteiini, transferriini, on glykoproteiini, jossa yksinkertaiseen polypeptidiketjuun on kiinnittyneenä kaksi hiilihydraattiketjua. Näiden hiilihydraattiketjujen päissä voi olla vaihteleva määrä siaalihappoja (0 tai 2-6), joiden lukumäärän mukaan puhutaan transferriinin isomuodoista: a-, di-, tri-, tetra-, penta- ja heksa-isomuodot. Pitkäaikainen alkoholi-altistus saa aikaan siaalihappovajaiden transferriinimuotojen lisääntymisen seerumissa.

Näyte 1 ml seerumia

Säilytys ja lähetys Säilytys 2 vrk huoneenlämmössä, 1 vk jääkaapissa ja pidempiaikainen säilytys pakastettuna. Lähetys huoneenlämmössä.

Menetelmä Nefelometrinen

Toimitusaika 1 työpäivä

Viitearvot alle 2.5 %

Tulkinta Seerumin disialotransferriinipitoisuus alkaa kohota, kun alkoholin kulutus on 50-80 g etanolia päivässä usean viikon ajan. Yhden illan aikana nautittu suurikaan alkoholimäärä ei nosta S -CDT -arvoa. Kohonneet S -CDT -arvot pysyvät viitearvon yläpuolella 2-4 viikkoa alkoholinkäytön lopettamisen jälkeen.

Huomioitavaa on, että viiteraja alle 2.5% ei ole absoluuttinen suurkulutuksen raja-arvo, vaan tulosta tulee tulkita kokonaistilanne huomioiden ja tarvittaessa täydentää muilla tutkimuksilla.

Uusimmissa tutkimuksissa* on todettu, että vääriä negatiivisia S -CDT-tuloksia voi esiintyä kirroosipotilaisen lisäksi myös naisilla ja ylipainoisilla henkilöillä. Näiden ryhmien kohdalla negatiivisiin S -CDT-tuloksiin on syytä suhtautua tietyllä varauksella.

Virheellisesti kohonneita CDT-arvoja saattaa esiintyä myös seuraavissa tapauksissa: raskaus, vakava maksasairaus, synnyttäiset transferriinivariantit sekä maksan aineenvaihduntaa häiritsevien lääkkeiden (mm. antiepileptit) käyttö.

(*FAGAN, Kevin J., et al. Diagnostic sensitivity of carbohydrate deficient transferrin in heavy drinkers. BMC gastroenterology, 2014, 14.1: 97.)

Suosittelimme myös alkoholin suurkulutuksen määrittämistä vaihtoehtoisesti spesifisemmällä veren fosfatidyylietanoli (B -PEth, 12510) -tutkimuksella.

Kommentti Mikäli saadusta tuloksesta on aiheutumassa potilaalle erityisiä seuraamuksia (esim. hoidon epäämistä, juridisia tai taloudellisia seuraamuksia), suosittelimme tutkimuksen kontrollointia uudesta näytteestä tai vaihtoehtoisesti CDT:tä spesifimpää ja sensitiivisempää B-PEth-tutkimusta.

Konsultointi Kemisti, FT Riia Plihtari

Puh. 045 7734 9026

riia.plihtari@vita.fi

LL Jukka Hurme

Puh. 045 7734 9010

jukka.hurme@vita.fi